

Dosarul nr. 2ra-247/2024
2-22099559-01-2ra-12042024

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central – A. Romanăș
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, A. Braga, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

05 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către avocații Tamara Plămădeală și Sergiu Musteață, în interesele lui Veaceslav Jantovan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Jantovan împotriva lui Veaceslav Jantovan, intervenient accesoriu Direcția generală asistență socială și protecție a familiei Orhei, cu privire la desfacerea săcătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere,

împotriva deciziei din 01 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel declarată de către avocatul Valeriu Covaș, în interesele lui Veaceslav Jantovan și s-a menținut hotărârea din 12 decembrie 2022 a Judecătoria Orhei, sediul Central,

a c o n s t a t a t :

La 12 iulie 2022, Maria Jantovan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Jantovan, persoană interesată Direcția generală asistență socială și protecție a familiei Orhei, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere.

În susținerea acțiunii reclamanta Maria Jantovan a indicat că a înregistrat căsătoria cu Veaceslav Jantovan la data de 05 noiembrie 2004 la Primăria Pruteni, raionul Fălești, înregistrată cu nr. 9.

Din căsătorie, au trei copii minori xxxxx anul nașterii xxxxx, xxxxx, anul nașterii xxxxx și xxxxx, anul nașterii xxxxx.

Reclamanta a menționat că în familie nu s-a respectat principiile de căsătorie, sprijin reciproc. A încercat de mai multe ori să amelioreze situația din familie, însă fără nici un rezultat.

A mai indicat că Veaceslav Jantovan aplica față de ea forța fizică, iar la 26 decembrie 2021, fiind în stare de ebrietate i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii

peste diferite regiuni ale corpului. Prin hotărârea din 10 martie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Central, Veaceslav Jantovan a fost sancționat în baza art. 78¹ din Codul contravențional.

Reclamanta a comunicat că din cauza comportamentului agresiv a pârâtului Veaceslav Jantovan, a fost nevoită să plece din gospodăria comună și să locuiască în altă locuință.

În urma discuției prealabile cu Veaceslav Jantovan, nu a fost posibil de a soluționa litigiul pe cale amiabilă.

Consideră că în urma desfacerii căsătoriei cu pârâtul ar fi rațional și în interesul copiilor minori pentru a-i determina domiciliul cu mama Maria Jantovan reieșind din atașamentul copiilor față de mama sa, vârsta copiilor, relația dintre mamă și copii și posibilitatea reclamantei de a asigura copiilor o dezvoltare normală, o întreținere adecvată. Va avea posibilitatea să întrețină copiii, dacă pârâtul își va asuma și el obligația de acordare a unei întrețineri a copiilor minori comuni.

Reclamanta a solicitat desfacerea căsătoriei dintre Maria Jantovan și Veaceslav Jantovan, înregistrată la 05 noiembrie 2004 la Primăria Pruteni, raionul Fălești cu nr. 9, stabilirea domiciliului copiilor minori xxxxx, anul nașterii xxxxx, xxxxx, anul nașterii xxxxx și xxxxx, anul nașterii xxxxx, după desfacerea căsătoriei cu mama Maria Jantovan. Încasarea de la Veaceslav Jantovan în beneficiul Mariei Jantovan pensia de întreținere a copiilor minori xxxxx, anul nașterii xxxxx, xxxxx, anul nașterii xxxxx și xxxxx, anul nașterii xxxxx în sumă fixă în mărime de câte 3 000 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată până la atingerea vârstei majoratului de către copii și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Jantovan.

S-a desfăcut căsătoria încheiată între Maria Jantovan și Veaceslav Jantovan, înregistrată cu nr. 9 la 05 noiembrie 2004 de Primăria Pruteni, raionul Fălești.

S-a stabilit domiciliul copiilor minori xxxxx, xxxxx și xxxxx cu mama Maria Jantovan.

S-a încasat de la Veaceslav Jantovan în beneficiul Mariei Jantovan, pensia de întreținere a copiilor minori xxxxx, xxxxx și xxxxx, în mărime de câte 1 000 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data de 12 iulie 2022 și până la atingerea majoratului copiilor.

S-a încasat de la Veaceslav Jantovan taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în beneficiul statului în mărime de 1000 % din cota procentuală fixă calculată în unități convenționale.

S-a încasat de la Veaceslav Jantovan în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 080 lei în partea pretenției privind încasarea pensiei de întreținere.

S-a încasat de la Veaceslav Jantovan în beneficiul Mariei Jantovan cheltuieli de judecată în mărime de 3 500 lei cu titlu de asistență juridică în sumă de 150 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

În rest, pretenția cu privire la suma excedentă a pensiei de întreținere s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 decembrie 2022, avocatul Valeriu Covaș, în interesele lui Veaceslav Jantovan, a declarat apel împotriva hotărârii din 12 decembrie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Central, prin care a

solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și încasarea pensiei de întreținere în mărime de 50 % din venitul său pentru întreținerea copiilor.

Prin decizia din 01 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către avocatul Valeriu Covaș, în interesele lui Veaceslav Jantovan și s-a menținut hotărârea din 12 decembrie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, reținând particularitățile și circumstanțele speței, instanța de apel a relevat că Maria Jantovan a înregistrat căsătoria cu Veaceslav Jantovan la data de 05 noiembrie 2004 la Primăria Pruteni, raionul Fălești, cu nr. 9.

Din căsătorie, s-au născut xxxxx, anul nașterii xxxxx, xxxxx, anul nașterii xxxxx și xxxxx, anul nașterii xxxxx.

Instanța de apel atestă că Maria Jantovan a invocat caracterului formal al căsătoriei, circumstanțe contrare noțiunii de familie și principiilor instituției căsătoriei. Astfel, instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia de a desface căsătoria.

Cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori cu mama, instanța de apel a reținut că potrivit notei informative, eliberată de Primăria comunei Mîrzești nr. 02/1-37-115 din 11 octombrie 2022, s-a constatat că la 30 iulie 2022 pe numele lui Veaceslav Jantovan a fost emisă ordonanță de protecție pe un termen de 3 luni, acesta locuiește în casa părintească cu sora și concubinul acesteia, iar Maria Jantovan locuiește la moment în satul Piatra. Potrivit certificatului nr. 446 din 02 septembrie 2022 eliberat de Primăria satului Piatra, copii minori sunt înmatriculați la Gimnaziul Piatra.

De asemenea, instanța de apel a reținut că potrivit anchetei sociale, mama copiilor are posibilitatea de a acorda un nivel decent de viață a copiilor minori, cât și un nivel de dezvoltare fizică și morală a acestora. Faptul dat fiind confirmat și de evaluarea inițială din 17 octombrie 2022 efectuată de comisia de examinare a condițiilor locative și sociale, unde este reflectat faptul că familia duce un mod de viață sănătos cu toate condițiile pentru un trai decent.

Totodată, instanța de apel a menționat că Veaceslav Jantovan nu a fost împotriva stabilirii domiciliului copiilor minori cu mama lor.

Reieșind din prevederile art. 74, 75 și 76 din Codul familiei, instanța de apel consideră că instanța de fond corect a admis parțial pretenția Mariei Jantovan cu privire la încasarea de la Veaceslav Jantovan pensia de întreținere a copiilor în mărime de 1 000 lei lunar pentru fiecare, începând cu data de 12 iulie 2022 și până la atingerea majoratului copiilor minori, pentru necesitatea asigurării pentru minori a celor mai bune condiții pentru dezvoltarea armonioasă și pentru o bună educație.

Totodată, s-a mai reținut că Veaceslav Jantovan nu este angajat în câmpul muncii pe teritoriul țării, fiind încadrat în gradul 2 de invaliditate, beneficiind de o pensie de 1 715,16 lei, prin urmare corect s-a ajuns la concluzia că cuantumul pensiei de întreținere urmează a fi determinat în sumă fixă, ținând cont de stare materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copiilor.

De asemenea, instanța de apel a respins afirmațiile apelantului Veaceslav Jantovan, precum că este invalid pe un termen nedeterminat, nu poate fi încadrat în câmpul muncii și altă sursă de existență nu are, ori suma de 1 000 lei încasată lunar la momentul actual este suficientă în raport cu obligațiile ambilor părinți ținând cont de interesul primordial al copiilor minori la o întreținere decentă. Astfel, instanța de

fond corect nu a purces la calcularea sumei pensiei de întreținere a copiilor minori în proporție de 50 % din venitul pârâtului, deoarece reclamantei îi revine o sarcină mai grea și nu dispune de alte surse de venit, iar întreținerea cotidiană a copiilor minori este o necesitate, încasarea sumei de 50 % din venitul oficial al pârâtului ar leza drepturile copiilor la minimum de existență, fapt inadmisibil.

La 26 februarie 2024, avocatul Tamara Plămădeală, în interesele lui Veaceslav Jantovan, a declarat recurs, solicitând casarea parțială a deciziei din 01 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 12 decembrie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Central, cu partea stabilirii pensiei de întreținere a copiilor minori, cu adoptarea unei noi decizii, prin care a stabili încasarea pensiei de întreținere în mărime de 50 % din alocația socială de stat lunară pentru copii minori.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a invocat că instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 75 alin. (1) din Codul familiei, deoarece legea expres prevede încasarea pensiei de întreținere din salariu și/sau alte venituri ale părinților, chiar putând fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importate, fiind ignorat faptul necesității încasării 50 % din alocația stabilită lunar.

La 05 martie 2024, avocatul Sergiu Musteață, în interesele lui Veaceslav Jantovan, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond în partea pretenției de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori, cu pronunțarea unei noi decizii în această parte, privind respingerea pretenției sau reducerea considerabilă a mărimii fixe a pensiei de întreținere a copiilor minori.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a invocat că instanțele ierarhic inferioare, la examinarea pretențiilor formulate, nu au examinat nici posibilitatea scutirii pârâtului de la achitarea pensiei de întreținere sau micșorarea mărimii pensiei de întreținere în mărime fixă ținând cont de suma alocației sociale în situația dizabilității, ceea ce va duce la imposibilitatea achitării mărimii fixe stabilite de instanțele ierarhic inferioare, acumulării restanței la achitarea pensiei de întreținere, posibila lipsire a unei persoane cu dizabilități de unica locuință disponibilă.

Prin încheierea din 26 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a expedit intimatelor Mariei Jantovan și intervenientului accesoriu Direcția generală asistență socială și protecție a familiei Orhei, copia recursurilor declarate de avocații Tamara Plămădeală și Sergiu Musteață, în interesele lui Veaceslav Jantovan și s-a comunicat dreptul de depunere, în termen de până la o lună, a referinței, cu expunerea asupra obiecțiilor materiale și procedurale invocate în cererea de recurs (f. d. 156).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursurilor, în adresa Curții Supreme de Justiție referința nu a parvenit.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 01 noiembrie 2023 și a expedit-o participanților la proces la 05 ianuarie 2024, prin intermediul poștei terestre, însă confirmarea recepționării la materialele cauzei nu este (f.d. 119).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal,

deoarece cererea de recurs a fost depusă la 26 februarie 2024 și 05 martie 2024 (f. d. 129, 140).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursurilor depuse de avocații Tamara Plămădeală și Sergiu Musteață, în interesele lui Veaceslav Jantovan, împotriva deciziei din 01 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursurilor, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererile de recurs depuse de avocații Tamara Plămădeală și Sergiu Musteață, în interesele lui Veaceslav Jantovan, sunt inadmisibile, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Verificând motivele de casare, invocate în recursuri de către avocații Tamara Plămădeală și Sergiu Musteață, în interesele lui Veaceslav Jantovan, Completul de

judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile declarate de către avocații Tamara Plămădeală și Sergiu Musteață, în interesele lui Veaceslav Jantovan, conțin obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a considera recursurile declarate de către avocații Tamara Plămădeală și Sergiu Musteață, în interesele lui Veaceslav Jantovan, ca fiind inadmisibile.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de avocații Tamara Plămădeală și Sergiu Musteață, în interesele lui Veaceslav Jantovan, împotriva deciziei din 01 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Stela Procopciuc

judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă